

† MARIO BEUSAN, HRVATSKI ARHITEKT,
ZNANSTVENIK I UMJETNIK
(Zagreb, 25. lipnja 1944. – Zagreb, 5. veljače 2022.)

Mario Beusan rođen je 25. lipnja 1944. godine u Zagrebu, gdje je završio gimnaziju, diplomirao i magistrirao na Arhitektonskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu.

Za vrijeme studija radi u Zavodu za arhitekturu Arhitektonskog fakulteta u grupi profesora Miroslava Begovića kao projektant suradnik, a nakon diplome zapošljava se na Arhitektonskom fakultetu kao asistent, postaje docentom i izvanrednim profesorom. Predaje predmete: Projektiranje VIII, Interieur; vodi arhitektonske i urbanističke radionice, te uvodi novi predmet Materijali i uređaji u interijeru.

Nakon završenog poslijediplomskog studija, „Arhitektura u turizmu“, magistrira radom „Prilog istraživanju dvoraca i kurija Hrvatskog zagorja: efikasnija zaštita i turizam“. Autor je brojnih znanstvenih radova na području zaštite i reanimacije feudalne graditeljske baštine. U znanstvenim radovima, javnim predavanjima, apelima i sudjelovanju u znanstvenim skupovima očituje se predanost problematici čuvanja i unapređivanja nacionalne kulturne i povijesne baštine.

Uz pedagošku i znanstvenu djelatnost sustavno se bavio projektantskim radom, najviše adaptacijama i interijerima koje karakterizira čistoća prostorne koncepcije, profinjenost i suzdržanost oblikovanja, što je glavno obilježje nje-

†Mr. sc. Mario Beusan, dipl. ing. arh.
(foto: Mario Krištofić – izvor: www.arhitekt.hr)

govog umjetničkog rukopisa. Među tim projektima ističu se: uređenje dvorišne zgrade i dvorane Matice hrvatske, kabineti znanstvenika u Institutu za medicinska istraživanja, knjižara Tamaris, Rektorata Sveučilišta, sve u Zagrebu, te upravna zgrada Muzeja u Županji.

Od 1973. bavi se oblikovanjem izložaba te je projektirao 248 izložaba i 36 stalnih muzejskih postava u Hrvatskoj i inozemstvu. Ostvario je niz zapaženih izložbenih projekata u najuglednijim galerijama i muzejima u Hrvatskoj, Sloveniji, Mađarskoj, Francuskoj, Njemačkoj, Austriji, Češkoj, Slovačkoj, Belgiji, Finskoj, Italiji, Litvi, Srbiji, Kini, Irskoj i Crnoj Gori. Od 1998. intenzivno radi na stalnim muzejskim postavima, od kojih se navode najveći: u Zagrebu u Umjetničkom paviljonu, Klovićevim dvorima, Muzeju Mimara, Domu hrvatskih likovnih umjetnika, Gliptoteci HAZU, Muzeju za umjetnost i obrt, Hrvatskom povijesnom muzeju, Grafičkom kabinetu HAZU, Arheološkom muzeju, te u Muzeju Slavonije u Osijeku, Muzeju grada Siska, Muzeju hrvatskih arheoloških spomenika u Splitu, Arheološkom muzeju u Zadru. Zapažene su bile izložbe u Narodnom muzeju u Ljubljani, Pokrajinskom muzeju u Celju, Palači UNESCO-a u Parizu, Vijeću Europe u Strasbourgu, Donauschwäbisches Zentralmuseum u Ulmu, Savario Museum u Szombathelyju). Od osobite je važnosti stalni postav Arheološkog muzeja u Zagrebu, realiziran u tematskim dionicama od 2003. do 2017. godine

Među brojnim velikim izložbenim projektima (prostorna koncepcija i likovni postav) spomenimo se najpoznatijih: „Rano kršćanstvo u kontinentalnoj Hrvatskoj“, Arheološki muzej u Zagrebu, 1994.; „Znanost u Hrvata“, Klovićevi dvori, Zagreb, 1996.; „Koncept“, međunarodna izložba fotografije, Umjetnički paviljon, Zagreb, 1996.; „Muzeopis“, izložba o 150-oj obljetnici Narodnog muzeja u Zagrebu, Hrvatski povijesni muzej, Zagreb, 1996.; „Kartografi, geognostičke projekcije za 21. stoljeće“, međunarodna izložba, Muzej suvremene umjetnosti, Zagreb, 1997.; „Od golubice do mira“, Ministarstvo kulture RH, palača UNESCO, Pariz, 1997.; „Slava Saboru“, Hrvatski povijesni muzej, Zagreb, 1997.; „Accede ad certissiam, kripta katedrale u Đakovu“, Muzej Đakovštine, 1998.; „Historicizam u Hrvatskoj“, Muzej za umjetnost i obrt, Zagreb, 2000.; „Sinagoga u Zagrebu“, Židovske općine Zagreb, Arheološki muzej, Zagreb, 2001.; „Kolomanov put“, Hrvatski povijesni muzej, Zagreb, 2002.; „Ivan Meštrović – likovi i prizori iz Danteova Pakla“, Gliptoteka HAZU, Zagreb, 2003.; „Pro Sancto Quirino E. S.“, Muzej Sisak i Savaria Museum, Szombathely, 2004.; „Arhitekt Stjepan Planić“, Leuven, 2004.; „Život u palači od 1764. do 2004“, Hrvatski povijesni muzej, Zagreb, 2004.; „Međunarodni natječaj za židovsku bolnicu u Zagrebu“, Gliptoteka HAZU, Zagreb, 2005.; „Novija sakralna umjetnost“, Galerija Klovićevi dvori, Zagreb, 2006.; „Dalmatinska Zagora, nepoznata zemlja“ (Galerija Klovićevi dvori, Zagreb, 2007.); „Dominikanci u Hrvatskoj“, Galerija Klovićevi dvori, Zagreb, 2007.; „Blago Kotorske biskupije“,

Galerija Klovićevi dvori, Zagreb, 2009.; „Antički Grci na tlu Hrvatske“, Galerija Klovićevi dvori, Zagreb, 2010.; „Preslojavanje – ak. kipar Stipan Kujundžić“, trodijelni kiparsko-glazbeni projekt 2010., 2011. i 2012., Galerija Matice hrvatske, Zagreb, Galerija ULUPUH i Galerija dvorca Trakošćan; „Sto godina hrvatske scenografije i kostimografije/Dječje kazalište, lutke i performansi“, Muzej Mimara, Zagreb, 2012.; „Zlato i srebro Arheološkog muzeja u Zagrebu“, Arheološki muzej, Zagreb, 2014.; „Rodin u Meštrovićevu Zagrebu“, Umjetnički paviljon, Zagreb, 2015., „Židovi i Zagreb“, Gliptoteka HAZU, Zagreb, 2015.; „Sve naše životinje“, Moderna galerija, Zagreb, 2017.

Još od studentskih dana, nakon studijskog boravka u atelijeru Jannie Borel u Parizu, bavi se umjetničkim oblikovanjem emajla. Kao član ULUPUH-a izlagao je svoje radove na brojnim izložbama u Hrvatskoj i svijetu. Nakon prestižne nagrade na VI. Biennale Internationale de l'Email u Limoges u 1982. godine izlaže na velikim svjetskim izložbama umjetnosti u emajlu (Limoges, Coburg, Barcelona, Laval, Los Angeles, Monaco, Tokio). Autor je projekta „Hrvatski umjetnički unikatni nakit“, u kojem je odabrao suvremenih 14 autora, te ih 1997. predstavio javnosti skupnom izložbom, potom 17 autora pojedinačnim izložbama, među njima i vlastiti rad (2005.) te velikom revijom u Muzeju Mimara 2002. Na tom je projektu zasnovao i monografiju „Suvremeni umjetnički nakit u Hrvatskoj“ (2008.)

Nagrade i priznanja: nagrada na „VI. Biennale Internationale L'art de l'Email“ u Limoges u 1982.; Medalja Grada Zagreba i priznanje predsjednika RH S. Mesića za stalni postav Hrvatskog školskog muzeja, 2000.; Velika nagrada za životno djelo ULUPUH-a 2005. za projekt „Hrvatski umjetnički nakit“ (skupna izložba 1997. te izložbe pojedinih autora od 1998.-2005.); nagrada „Bernardo Bernardi“ Udruženja hrvatskih arhitekata za oblikovanje izložbe „Dalmatinska Zagora – nepoznata zemlja“, 2007. Za osobite zasluge u kulturi primio je 1998. odlikovanje Reda Danice s likom Marka Marulića.

Svoj umjetnički rad predstavio je 2008. izložbom „Mario Beusan: Arhitektura izložbe – na tragu hermeneutičkog diskursa“ u Gliptoteci HAZU, te knjigama „Mario Beusan – arhitektura izložbe“ i „Email“, 2018. te „Arhitektura/interijer/dizajn, 2021. – sve u izdanju ULUPUH-a.

Među ostalim, bio je član Udruženja hrvatskih arhitekata, Društva arhitekata Zagreba, Udruženja likovnih umjetnika primijenjene umjetnosti Hrvatske, Kajkavskog spravišća, Matice hrvatske, Društva hrvatskih povjesničara umjetnosti i Hrvatske komore arhitekata i inženjera.

*

Mr. sc. Mario Beusan, dipl. ing. arh., hrvatski arhitekt, znanstvenik i umjetnik, bio je ugledni član *Kajkavskoga spravišća* od 1990., suradnik neiscrplive energije i član uredništva časopisa *Kaj* od 2007. godine. Respektabilan je tematski raspon

njegovih znanstvenostručnih radova u *Kaju* (od 1991. godine nadalje) – od arhitektonskih opisa i obrade dvoraca, kurija i burgova unutar tradicionalnih granica Hrvatskoga zagorja, osobito u povodu poznatih studijskih putovanja Kajkavskoga spravišča, koja je tako nadahnuto vodio – sve do analiza prostorne koncepcije značajnih izložbi. Objavljenih 15-ak studija svestranog arhitekta Beusana u *Kaju* i u posebnim izdanjima *Kajkavskoga spravišča*, na više od 200 stranica, svojim opsegom i značenjem doseže vrijednost barem jedne povijesnoumjetničke monografije.

(Iz životopisa, dobrotom Filipa Beusana – op. ur.)